

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. III. cap. 12. de ejusdem Generatione

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

Explicationem Verborum Pauli de Mysterio Iniquitatis revelando, ubi Sanctus Pater rem paucis comprehensus ita scripsit: *Hæc Verba sanè ita sunt obscura & mysticè dicta, ut tamen adpareat, Apostolum nihil de statutis dixisse temporibus, nullumq; eorum inter vallam spatium, aperuisse. At enim, ut reveletur in suo tempore; nec dixit, post quantum temporis hoc futurum sit. Nihilominus observo verba illa, Mysterium jam operatur Iniquitatis, ut qui tenet, nunc teneat, donec de medio fiat; quæ indicare videntur, eo tempore cœpisse Antichristum sua perpetrare flagitia, sed nondum fuisse revelatum.* Quibus Augustini verbis hæc de Signis minimè signantibus materiam finio, ad alia bono cum Deo & plus jam ultra iturus.

CAPVT UNDECIMVM,

DE

Characteribus Antichristi.

Hætenus ea tuere Signa, quibus Antichristum hætenus nondum venisse & revelatum esse ostendere laboravit Bellarminus. Nunc ad ea venit, quibus hæreticos dicit probare, hoc Elogium Romano Pontifici esse adscribendum, quæ tamen, ut numero Signorum excludat, talia esse dicit, quæ in Ecclesiâ fuerint Catholica ante, quam Antichristus eorum opinione adparuerit, id quod per partes deducit. Quamvis autem non defllet, quod ad hoc argumentandi genus in genere responderi posset & fortè deberet, ratione tamen Instituti id nunc solum attendimus, quod ex Augustino ad suas traxit partes Bellarminus, quamvis hic non nisi remissivè acturi, cum ea, quæ hoc capite citantur Augustini testimonia, vel infra uberiùs suis tractanda locis occurrant, vel in superioribus jam per occasionem fuerint excussa. Ita de signo Crucis, ad quod commendandum Augustinus etiam testis adducitur, in *Questione de reliquiis & Imaginibus Sanctorum & sanctorum rerum* agitur. De *unionem cum Ecclesiâ Romanensi*, quam Bellarminus aded haberi non vult pro signo Antichristianismi, ut potius Signum haberi debeat & character hominis verè Catholici, Augustino jam suo tempore id agnoscente, de Cœciliano, Episcopo Carthaginensium scribente, quod Romanæ Ecclesiæ fuerit conjunctus; jam supra est dictum, ubi Controversia de Regimine Ecclesiastico fuit ventilata, Cœlestinum fuisse quidem cum Ecclesiâ Romanensi conjunctum, sed non cum eâ solum, verum Augustino ibidem id agnoscente, cum cæteris etiam terris, unde (non tantum Româ) *Evangelium ad ipsam venerit Africam; factamque hanc conjunctionem per literas communicatorias fuisse mutuam & reciprocam, nullamque ex eâ argumentum pro Primatu Ecclesiæ Romanensis Monarchico duci posse.* *Sacrificia pro defunctis*, quorum damnationem Bellarminus ex Augustino adscribit Hæresiarchæ Aërio, infra quoque suo ponderabimus loco, ubi Ignis purgatorius vel illustrabitur vel obscurabitur. Similiter etiam debito excipietur responso, quod pro *adoratione in Eucharistiâ corporis Christi* ex Augustino citat, ut in antecessum hic nullâ planè opus sit prolixitate aut tædiolâ repetitione.

CAPVT DVODECIMVM,

DE

Generatione Antichristi,

In cujus descriptione Bellarminus profert opiniones planè erroneas, quasdam probabiles, aliquas omninò certas ac exploratas. Inter erroneas refert Sententiam eorum, qui *Neronem resurrecturum & ipsum futurum Antichristum* tempore Augustini jam statuerunt, quam licet Augustinus rectè & juxta Bellarminum meritò ut *presumptionem miram* damnavit, ita fortè facilius posset defendi, quam mustea *Grotii* papizantis. Cajum Caligulam loco Neronis ausu antehac inaudito substituentis, ob novum hoc inventum à non uno severissimè castigavi. E numero *opinionum probabilium* à Bellarmino esse dicitur, quæ *Antichristum è tribu Dan nasciturum* dicit, ob oraculum Jacobi morientis, quo huic etiam tribui Fata post-ventura præsignificavit, cui aliud accedit ex Jeremiâ, & locus denique Apocalypiticus, ubi dum in Recensione duodecim tribuum hæc solum tribus omittitur, factum id esse videtur in *Antichristi odium ex eâ nascituri*, cui Sententiæ Bellarminus præter alios

vid. D.
Dannh.
Christ.
Act. 1.
pag. 1027.

alios Patres accedere scribit Augustinum quoque, hanc additâ tamen censurâ, *Est valde sit probabilis hæc opinio propter tantorum Patrum autoritatem, non tamen esse eam omnino certam, tum quia pleriq. Patrum non dicant, hoc se scire, sed probabile tantum esse insinuant, tum quia nulla Scripturarum, que citantur, conveniat. Nam in oraculo Jacobi ad literam vi-* cap. 49.
deri de Samfone agi, & ita exponere Hieronymum; & si allegoricè ad Antichristum accommo-
detur, non posse nisi probabile argumentum ex eo deduci, quale ex Mysticis sensibus deduci so-
leat. Jeremiam quoq. sine dubio non loqui de Antichristo, neq. de Tribu Dan, sed de Nabucho- cap. 8.
donosore, qui venturus erat ad evertendum Hierosolymam per eam regionem, qua Dan dice-
batur, Hieronymo id rectè ita exponente. Cur autem in Apocalypsicâ tribuum Israelitica- cap. 7.
rum recensione tribus Dan omittatur, non satis constare, scribit Bellarminus, præsertim cum
& Ephraim omittatur, cujus tamen tribus una fuerit ex maximis. Possint hæc certâ rati-
one satis Lectori facere, ne Augustini autoritate ita rigorosè teneri se existimet.
 Verùm quia alii Scriptores & Interpretes Papæi fixius huic Sententiæ censent inhæren-
 dum, idque ob citatam Augustini & aliorum Patrum autoritatem, ided alii etiam tes-
 tes adducendi sunt, qui contra eam excipere non dubitarunt. *Bonfrerius* certè ad lau-
 datum Jacobi Oraculum potius Patrum & Augustini inter eos de Antichristo ex tribu
 Dan nascituro, quam aliorum de Samfone Explicationem sequendam judicat, *tum quod*
fit graviorum & plurium Autorum, tum quod ipsi non tantum de Antichristo interpretentur,
sed etiam aliqui eorum, cum illam de Samfone explicationem retulissent, disertè negent ita posse
aut debere intelligi, tum quod ii, qui de Samfone interpretantur, valde laborent, ut postero-
rem Sententiam, Salutare tuum expecto Domine, explicent & ostendant, quâ occasione
illud à Jacobo sit dictum, & pauci sint, qui illam, nisi contortè explicent, aut coherere faciant
cum precedentibus, quod in Sententiâ Patrum interpretari, & cum precedentibus nequere sit
facile. Sed ut omittam prolixius Augustino & cæteris Patribus opponere alios Patres
 & Scriptores Ecclesiasticos, ex recentioribus etiam Papæis, quos idem *Bonfrerius* nomi-
 natim exhibet, nimirum post Interpretem Chaldæum & Rabbinos plerosque, *Hieronymum,*
Eusebium Emisenum, Ruperium Tuitiensem, Procopium, Lyranum, Tostatium, Pere-
rium, Delrionem, alios; Hieronymus ab Oleastro contra hanc Augustini & aliorum sen-
tentiam expressè: Qui Antichristum dicunt de tribu Dan futurum, nihil dignum auto-
ritate aut fide adserunt. Placet hinc Marianæ Scholion: Hoc Vaticinium in Samfone
impletum est, quem colabrum & cerassem vocat, ob astum bellicum & virtutem pugnandi,
easq. victorias, ob quas credi potuit esse Christus. Verùm cum eo mortuo videret populi mala,
prorupit in illas voces, Salutare tuum expectabo Domine. Hæc explicatio an contorta sit
 adeò & difficilis, videant, quibus de talibus judicandi data est facultas. Et quia *Alcasa-*
ris Commentarius in paucorum versatur manibus, placet iterum ex eo audire, quid hæc
 de re consideratis omnibus circumstantiis ob Augustini & cæterorum Patrum senten-
 tiam sit statuendum. Ita autem is in peculiari ad initium capituli septimi Notatione scri-
 bit: *Antichristum* ex tribu Dan futurum, ajunt, Ecclesiæ traditionem videri, quia
 „multi Patres in eâ sunt Sententiâ, ut *Irenæus, Hippolytus, Cyrillus, Hieronymus, Au-*
 „*gustinus, Ambrosius, Prosper, Gregorius, Ruffinus, Theodoretus. Accedit, quod*
 „*ex Apocalypseos Interpretibus, Andreas, Haymo, Beda, Richardus, Anshelmus, Ru-*
 „*pertus, & plures alii dicunt, prætermittam hic esse tribum Dan in odium Antichristi.*
 „*Atque hunc esse Spiritus Sancti mentem in Apocalypsi, dum inter tribus non enume-*
 „*rat tribum Dan, indè probat Pererius, quia alioquin traditio illa Patrum de Antichri-*
 „*sto ex tribu Dan futuro nullum haberet in sacris Literis fundamentum. Constat enim,*
 „*duos alios locos, qui ad traditionem eandem confirmandam à nonnullis adducun-*
 „*tur, nihil ad rem facere, quia primus ex Genesi locus omnino ad Samsonem docen-*
 „*te Hieronymo referendus est, alter verò ex Jeremiâ manifestè agit de Nabuchodono-*
 „*sore per Aquilonem invadente Judæam. Addit de suo: In hæc Quæstione noto, pri-*
 „*mum, quam aliqui Ecclesiæ traditionem esse putant, videl. Antichristum ex tribu*
 „*Dan futurum, eam mihi nullo modo Ecclesiæ traditionem videri, sed solùm aliquo-*
 „*rum Doctorum opinionem. Secundo, præter Oleastrum etiam Abulensem dubita-*
 „*te, an Antichristus sit ex tribu Dan futurus; quin imò Oleastrum apertè adfere-*
 „*te, hoc esse fabulosum. Et quamvis existimat, longius quam par erat Olea-*
 „*strum in hæc progressum fuisse censurâ, cum ut opinio aliqua reputetur proba-*
 „*bilis, satis sit, multos Sapientes Viros probabiliter existimasse illam in aliquâ*
 „*parte Scripturæ fundari; notat tamen Tertio, quem ad modum Riberæ*
 „*& Pe-*

„ & Pererio licuit adfirmare, neutrum ex prædictis Geneleos & Jeremiæ locis esse ad
 „ rem, ut probetur, Antichristum ex tribu Dan nasciturum, sicut etiam sibi dicere fas esse
 „ quod certum existimat, in hoc Apocalypseo loco opinionem illam non posse stabiliri
 „ solidè. Nam si agenda res sit antiquorum Patrum autoritate, Antichristum de tribu
 „ Dan fore adseverantium, nullum termè eorum hanc opinionem in Apocalypsi fulcire,
 „ sed alios in Geneleos, alios in Jeremiæ locis; ex Interpretibus verò Apocalypseo esse
 „ perpaucos, qui hujus septimi capituli Visionem ad Antichristi tempora centent refe-
 „ rendam. Si autem ipsius Contextus ratio ac vis attendatur, sibi pro comperto esse,
 „ Riberæ & Pererii Expositionem minimè hujus capituli contextui quadrare. *Alia, quæ*
 „ *ibi notat, pluralitèr prætereo;* ex his enim satis constat, *Alcasarem* in hac Quæstione
 „ Augustini autoritatem non esse secutum, & hinc quemvis alium Veritatis Divinæ
 „ magis, quàm humanæ autoritatis cultorem ab obligatione hæc liberum fecisse.

CAPVT DECIMVM TERTIVM,

DE

Sede Antichristi.

Hanc Evangelici oraculo iterum Apostolico docti dicunt Ecclesiam, quam phrasi
 ex Veteris Testamenti Scriptis desumpta Paulus dicit *Templum Dei*, per quod dum
 Bellarminus cum pluribus aliis Interpretibus intelligit *Templum Salomonis Hierosolymita-*
num, ut omnes cæteras absurditates præteream, Augustino contrarius est, id quod Ipse
 lib. 20. de debuit agnoscere, notans, *Augustinum exponere de ipso Antichristo cum toto populo suo, ut*
 C. D. c. 19 *pote qui se & suos videri velit verum DEI Templum spirituale, quasi ipse cum suis esset Tem-*
plum Dei, addens, *Chrysostomum intelligere Ecclesias Christianorum, quas sibi servare iussu-*
 „ *rus sit Antichristus*, quam sibi placere sententiam *Ethius* prolixè indicavit, hic omninò
 „ audiemus: *Quidam* Templum intelligunt Hierosolymitanum; quamvis enim destru-
 „ ctum sit illud, quod erat Pauli tempore, aliud tamen loco ejus aliquando reædifican-
 „ dum dicunt, sive à Judæis, sive ab ipso Antichristo, ut ipse in eo colatur. Verum si
 „ Antichristus sibi tanquam Deo construet Templum, non illud Apostolus DEI Tem-
 „ plum vocaret, nihilo magis, quam Templum Jovis aut Dianæ eo nomine dignaretur.
 „ Cajetanus putat, non aliquod determinatum significari Templum, sed sensum esse,
 „ quod in quocunque Templo Deo dedicato sessurus sit Antichristus, tanquam illud
 „ sibi dicatum esset. At verò Hieronymus arbitratur verius, apostolum per Templum
 „ DEI significasse Ecclesiam, quam interpretationem post glossam interlinearem Tho-
 „ masenam recipit, *nec Augustinus rejicit*, Chrysostomus quoque ac Theodoretus, &
 „ ceteri Interpretes Græci de Ecclesiis Dei (pluraliter enim loquuntur) Apostolum ex-
 „ ponunt, quod in idem recidit, nam Ecclesia Dei ex multis particularibus constat Ecclē-
 „ siis. Hic sensus probabilitatem accipit ex eo, quod sicut tempore Maccabæorum in
 „ Templo Dei, quod erat Hierosolymis, stetit Idololum desolationis abominandum, de
 „ quo Daniel prophetaverat; & sicut posteriori tempore statua Cæsaris, teste Hierony-
 „ mo, in eodem Templo, quod erat Hierosolymis, velut secunda abominatio collocata
 „ fuit; ita & in Ecclesiâ Dei, (cujus insignem typum prætulit Templum illud Hierosoly-
 „ mitanum) videatur sessurus homo peccati, quem abominaciones illæ priores præfigu-
 „ raverant. Ego hic nihil iterum addo, quam ut ostendam illationis absurditatem, quæ
 „ nuper *Volusius Maresium* ad absurdum adigere est conatus, ita contra Eum scribens:
 „ *Quod addit, Pontificem verè in Templo DEI sedere, id est, in Illius Ecclesiâ, si inde probat, Pa-*
 „ *pam esse Antichristum, hoc ipso ipsum Benedictum Dei Filium in hanc transformabit Belluam,*
 „ *quem in Templo seu Ecclesiâ sedere, & ipsum Deitatis Templum esse, nemo Christianus nega-*
 „ *verit.* Absurdissimè! Quod autem ad sententiam Interpretum, qui per Babel vel
 „ Babylon in Apocalypsi Johannæ Urbem Romam tanquam sedem Antichristi regi-
 „ am intelligunt, Bellarminus respondet, *dici posse cum Augustino & aliis quibusdam*
 „ *Scriptoribus Ecclesiasticis, intelligi universam Diaboli civitatem, quæ in Scripturâ*
 „ *sepe vocetur Babylon, & opponatur Civitati DEI, id est, Ecclesiæ, quæ Hierusa-*
 „ *lem dicitur;* frustra iterum laborat. Non enim quæritur, quid dici possit, sed quid
 „ dici debeat; neque quid ante tot Secula, adeoque ante Vaticanorum Apocaly-
 „ pticorum complementum, Augustino & aliis Ecclesiæ Doctoribus non impro-
 „ babile visum fuerit, sed quid hodie post eventum eorum, quæ tum futura adhuc non
 „ ira

in Aurora
 Pacis,
 P. 31.